

TeenBookTo

АНДРІЙ КОКОТЮХА

ГРУПА
Залізного Порядку

ПОВІСТІ

Харків
«Фоліо»
2020

1. *Тарячі перегони*

Сонце пекло немилосердно. Здавалося, ще трохи — і наскрізь пропече.

З Дениса Черненка рясно збігав піт. Голий тулуб та розпашіле обличчя вкривав тонкий шар пилюки. Курява, яку здіймали учасники перегонів, осідала на спітнілій шкірі. Через це не можна було розібрати, засмагли хлопці чи брудні.

Максим Білан не залучився до змагань саме з цих причин. На велосипеді він їздити вмів, навіть вивчив деякі простенькі фінти на спеціально обладнаному майданчику неподалік від дому. На скейті не тримався, в роликах чомусь боліли ноги, а ось велосипедові Максим раду давав.

Та це не означало, що треба гасати під розпеченим сонцем, дихати пилюкою, повертатися розпеченим та брудним і бути від цього на сьомому небі від щастя. В усякому разі, його приятель Денис справді був від цього щасливий. Добре хоч руки перед їжею не забував мити.

Вже тиждень хлопці жили в селі Зозулястому на Полтавщині. Обоє гостювали в Денисовій бабусі. Черненка мама відправляла сюди кожного року щонайменше на місяць — дихати свіжим повітрям і заодно дати їй спокій. Сама вона з меншими дітьми перебиралася сюди в серпні, коли зазвичай брала відпустку або домовлялася про неї на всіх своїх роботах. Черненки жили без батька, тож мама, окрім основної роботи, підробляла ще в різних місцях, аби тягнути родину.

А Максимових батьків несподівано запросили за кордон на важливу та солідну конференцію. Відмовлятися не хотілося, але й лишати тринадцятирічного хлопця самого вдома — теж. Хоч

як Максим переконував батьків, що вже дорослий і носа йому витирати не треба, мама лишалася невблаганною. Тато запропонував єдиний розумний вихід — нехай їхній син погостює трохи в Зозулястому разом із своїм другом.

Ще тиждень тому Максим Білан не міг упевнено сказати, що Денис Черненко — дійсно його друг. Денис — той узагалі не розумів, як і чому за останні місяці життя звело його з цим відмінником, якого він вважав «матусиним синочком» і до якого ставився коли насмішкувато, а коли — відверто вороже.

Щоправда, останнім часом Черненко мав кілька можливостей переконатися: його власне вміння хвацько забивати м'ячі та щотижня збільшувати кількість підтягувань на турніку проти Максимової кмітливості та начитаності виглядає дещо блідо. Розуміння цього лише драгувало Дениса. «Ботанік», який задихався на стометрівці, знаходив вихід у таких ситуаціях, де Черненко своїми м'язами нічого зробити не міг. Виходило, що результат усіх Денисових виснажливих тренувань не вартував кількох прочитаних Максимом книжок.

Але після того, як у перший же день свого приїзду в Зозулясте хлопці прославилися на все село, врятувавши від злочинців доньку мільйонера Короля, свою думку про приятеля Черненко змінив. Лише вони двоє знали, як усе насправді відбулося з тим викраденням. Максимове прозріння відбувалося в Дениса на очах. І вперше за весь час близького знайомства з розумником Черненко побачив, як той не радіє з того, що в останній момент прорахував ситуацію і вивів істинних винуватців на чисту воду.

Іноді видима перемога може сприйнятися переможцем за поразку.

Хоч Денис не вважав, що тоді вони програли, весь наступний день він не впізнавав свого приятеля. Той ходив, наче у воду опущений, і лише вечірне купання в річці Хорол, яка текла за селом, трохи привело його до тями. Всі попередні історії Максим зазвичай охоче обговорював. Цю — не хотів, хоча не щодня їм доводилося ганятися за злочинцями на справжньому вертольоті.

Дивно, але переживаннями Максима перейнявся і Денис. Він завжди відзначався міцним сном. Але тієї ночі вперше на своїй пам'яті довго не міг заснути. Крутився з боку на бік і думав: він теж повірив тоді в ту історію з викраденням. Теж викладався на всі сто, рятуючи дівчину, за якою гналися крадії. Та потім

з'ясувалося: їх обох обвели довкола пальця — і Максима, розумника, і Дениса, спортсмена.

Це означало: вони насправді рівні. Нічим один від одного не відрізняються. Для кожного з них завжди може знайтися сильніший та розумніший супротивник. А значить, зробив висновок Денис, їм обом слід триматися разом. З цією думкою він благополучно заснув. Аби на ранок рішуче затягнути Білана до гурту сільських хлопчаків, своїх давніх друзів та приятелів.

Саме сьогодні їхня компанія прийняла виклик від хлопців із сусіднього села Бережани. «Береги», як вони себе називали, запропонували «зозулям», як вони охрестили своїх суперників, визначитися, чиє село краще ганяє на велосипедах. Усе це не просто так — подивитися на змагання зібралося чоловік десять із Бережан та чоловік п'ятнадцять від Зозулястого. Серед обох груп підтримки були дівчата, тому учасники перегонів старалися як могли.

Кожна команда складалася з п'яти чоловік. Спочатку треба було на швидкість проїхати сто метрів битою дорогою. Потім те ж саме — полем. Після того вигадали естафету: проїхати сто метрів, розвернутися на повній швидкості, повернутися назад і передати естафетну хусточку наступному гравцеві. Нарешті — з розгону заїхати на велосипеді у воду. Хто далі заїхав, той і переміг. Щоб міряти відстань, один «зозулинець», Юрко Громницький, захопив із дому батьківську рулетку.

Проти участі Дениса в команді «зозуль» ніхто не заперечував. У Бережанах його знали і давно вважали за місцевого, який з якихось незрозумілих причин більшу частину року живе в Києві. Максим зайняв місце серед вболівальників.

Ці змагання він сприймав не лише як екстремальні, а і як дуже брудні. Білан був чистоплотним хлопцем.

Навіть не думав у все це втягуватися.

2. Потрібен стрибок

Поки що обидві команди йшли, як кажуть, голова до голови.

У перегонах на сто метрів лідером стали «береги». Вова Пономаренко із Зозулястого так різко рвонув із місця, що його

велосипед став сторчка і хлопець перелетів через кермо. На щастя, приземлився вдало, тут же знову осіддав двоколісного коня і погнав за суперником, та дорогоцінні секунди все ж таки втратив. А в нього були реальні шанси «зробити» свого противника, Грицька Вовчука з Бережан, — той був слабшим. Перший результат змагань — 3:2 на користь «берегів» і 1:0 у загальному рахунку.

Та на полі «зозулі» зрівняли рахунок. Колесо Вітька Соломахи з Бережан потрапило в якусь ямку, мало не зігнулося, Соломаха розбив носа та коліно, проте з дистанції не зійшов. Хоча фору Черненкові, своєму суперникові, все одно дав: Денис подолав сто метрів поля, наче справжній екстремал. А в наступній парі «зозулі» отримали перемогу просто по очках. Тому результат був 4:1 на їхню користь. Таким чином, загальний рахунок — 1:1.

З естафетою взагалі вийшов цирк. Розвернутися на повному ході не вдалося майже нікому. Під загальний регіт щасливих від цього видовища вболівальників майже всі гравці падали в пилу. Когось придавлював велосипед, хтось сам опинявся на ньому зверху. Проте Грицькові Вовчуку єдиному вдалося не впасти, отже команда Бережан автоматично виграла, звівши рахунок до результату 2:1.

Лишилися тільки стрибки у воду. Стрибки — сильно сказано. Хлопці вибрали не лише пологу ділянку берега, а й таке місце, де річкове дно виявилось не дуже замулене. Колеса не повинні вгрузати в мулі, інакше чистої перемоги не буде ні в кого.

Та хоч цей останній етап змагань і вийшов найвеселішим, визначити переможця тут виявилось найскладніше. Ніхто, заїхавши у воду на повному ході, не зміг утримати велосипед. Кожен падав під загальний регіт, здіймаючи хвилю бризок. Хоч міряй метром, хоч не міряй, перемогу не можна було записати жодному із гравців. І, як результат, жодній команді.

Коли остання пара суперників хлюпнулася в річку майже одночасно і майже поруч, Вітька Соломаха заявив:

— Ну все, бійці, тут без варіантів. Бовтаємося, наче жаби. Або переграємо цей тур, або ми виграли.

— Чого це ви виграли! — півнем підскочив до нього Черненко, який під пекучим сонцем уже встиг майже повністю висохнути. — Наші їздять швидше, а ваші виграли?

— Ваші падають красивіше, — втрутився Вовчук. — За падіння вам дамо спеціальний приз — качан вареної кукурудзи.

— Тобі від твоєї ж кукурудзи живіт заболить! — вишкірився на нього Денис. — Бо я тебе нею нагодую, якщо такий розумний!

— Чого ви завелися, пацани? — наспів Вова Пономаренко. — У нас судді є — хай вони вирішують. Для чогось же вони тут сидять.

Суддями взяли Валю, дівчину з Бережан, і Галю, дівчину із Зозулястого. Звісно, вони могли між собою посваритися, відстоюючи перемогу кожна своєї команди. Проте хлопці цього навіть не припускали: якщо хтось на перегонах прийшов першим — це очевидно. Від дівчат вимагалось просто оголошувати: «На старт! Увага! Марш!», а далі просто визначати, хто виграв, а хто пас задніх. Тому спортсмени нічим не ризикували і не боялися нечесного суддівського вироку.

— Судді не зможуть нічого як слід вирішити, — зітхнув Соломаха. — Бо справді, з цими заїздами у воду фігня якась виходить. Колеса грузнуть, і все тобі. Треба просто щось інше придумати.

— Справедливо, — погодився Денис, одразу відійшовши. — Тільки ми вже на великах хіба не літали.

— До речі! — стрепенувся Вовчук. — Ось і політаємо. Дивіться, он там, — він кивнув ліворуч.

Решта хлопців повернули голови. Трохи далі берег піднімався вгору і нависав над річкою невеличким, але й не надто низьким пагорбом. При бажанні цей пагорб можна було вважати трампліном.

— Метрів зо два над рівнем води, — зауважив Соломаха.

— Те, що треба, — сказав Пономаренко. — Тільки якщо хтось підібгне хвоста...

— А ми простіше зробимо, — заявив Вовчук. — Знаєте, як? Усі стрибати не будуть. І ніхто з нас не буде. Фінал нехай вирішать самі вболівальники. Слабо?

— Це як? — не розумів Денис.

— А дуже просто. Ви вибираєте кандидата серед наших. Ми — серед ваших. Якщо стрибнуть обое — гаразд: нічия. Купаємося, потім кавуни їмо. А коли той, кого оберуть, відмовиться з переляку, перемога записується іншій команді навіть без стрибка. Годиться?

— Раптом обое відмовляться? — припустив Соломаха.

*Зі свого під'їзду випурхнула святково вдягнена Оксана на прізвисько Тіна, привітно махнула рукою обом. Денис підскочив, ніби знизу його штурхнули пружиною, незграбно виставив перед собою децю пошарпані за цей ранок гладіолуси і якимось несміливо цєвірінькнув:
— Привіт! (с. 59)*

Зміст

Колекція гадів	3
Група залізного порядку	51